КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 20.12.2007
COM(2007) 846 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно изключението по силата на член 19, параграф 2 от Договора за ЕО, представен съгласно член 14, параграф 3 от Директива 93/109/ЕО относно упражняване на правото на граждани на Съюза да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно изключението по силата на член 19, параграф 2 от Договора за ЕО, представен съгласно член 14, параграф 3 от Директива 93/109/ЕО относно упражняване на правото на граждани на Съюза да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент

1. ЦЕЛ НА ДОКЛАДА

Директива 93/109/ЕО на Съвета[1] определя условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани.

Член 14, параграф 3 от директивата предвижда, че осемнадесет месеца преди поредните избори за Европейски парламент, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който прави проверка, дали предоставеното на съответните държави-членки изключение съгласно член 19, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност продължава да има основание и предлага, ако е необходимо, да бъдат направени изменения.

Следващите избори за Европейски парламент, които се организират в 27 държави-членки на Съюза, ще се проведат през юни 2009 г. Следователно Комисията трябва да представи споменатия по-горе доклад през декември 2007 г.

Единствената държава-членка, поискала да се ползва от изключението по член 19, параграф 2 от Договора, е Великото херцогство Люксембург. Нито една от двете държави-членки, които се присъединиха към Европейския съюз след провеждането на последните избори през 2004 г., не е поискала да се ползва от това изключение.

Причините, които обосновават изключението, предоставено на Великото херцогство Люксембург, бяха подложени на проверка от Комисията преди изборите през 2004 г. и в своя доклад от 27 януари 2003 г.[2] тя стигна до заключение, че причините са основателни и следователно не е необходимо да са прави предложение за изменения.

Целта на настоящия доклад е да определи дали предоставеното на Люксембург изключение продължава да има основание и да предложи, ако е необходимо, да бъдат направени изменения.

---

[1] Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 година за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани (ОВ L 329 от 31.12.1993 г., стр. 34).

[2] Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно изключението по силата на член 19, параграф 2 от Договора за ЕО, представен съгласно член 14, параграф 3 от Директива 93/109/ЕО относно упражняване на правото на граждани на Съюза да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент — COM(2003)31 окончателен.

2. ПРАВОТО НА ГРАЖДАНИ НА СЪЮЗА ДА ИЗБИРАТ И ДА БЪДАТ ИЗБИРАНИ В ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

Член 19, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност предвижда, че всеки гражданин на Съюза, пребиваващ в държава-членка, на която не е гражданин[3], може да упражнява правото си да избира и да бъде избиран в избори за Европейски парламент в държавата, в която пребивава, при същите условия както гражданите на тази държава. Това право се упражнява при спазване на подробните разпоредби, които се приемат от Съвета. Тези разпоредби могат да предвиждат изключения, когато това се обосновава от специфични проблеми на някоя държава-членка.

Условията и реда за упражняване на правото на граждани на Съюза да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент бяха определени от споменатата по-горе директива. Член 3 на тази директива предвижда, че всяко лице, което на съответната дата:

е гражданин на Съюза по смисъла на член 17 от Договора и което

не е гражданин на държавата-членка по пребиваване, но отговаря на същите условия по отношение на правото да избира и да бъде избиран, каквито въпросната държава налага по закон на собствените си граждани,

има право да избира и да бъде избиран в избори за Европейски парламент в държавата-членка по пребиваване, освен ако не е лишено от тези права съгласно членове 6 или 7. Такъв гласоподавател се нарича „гласоподавател от Общността“, а кандидатът се нарича „гражданин от Общността, който има право да бъде избиран“.

3. ДОПУСТИМИТЕ ИЗКЛЮЧЕНИЯ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 14 ОТ ДИРЕКТИВАТА

Директивата допуска изключения от принципа на равнопоставеност между гласоподавателите, които са граждани на една държава-членка и тези, които не са нейни граждани, когато това се обосновава от специфични проблеми на тази държава. Такъв е случаят, когато делът на граждани на Съюза, които пребивават в една държава-членка без да са нейни граждани и които са на възраст, която им дава право да избират, превишава значително средната стойност за Съюза.

Изключението е предвидено в член 14, параграф 1, алинея първа, която предвижда, че ако в дадена държава-членка делът на граждани на Съюза, които пребивават в нея без да са нейни граждани и които са на възраст, която им дава право да избират, превишава 20 % от общия брой на пребиваващите там граждани на Съюза, на възраст, която им дава право да избират, тази държава-членка може чрез изключение от разпоредбите на членове 3, 9 и 10:

а) да ограничава правото да избират до гласоподаватели от Общността, които са пребивавали в тази държава-членка в продължение на определен минимален период, който не може да бъде по-дълъг от пет години;

б) да ограничава правото да бъдат избирани до граждани от Общността, които имат право да бъдат избирани и които са пребивавали в тази държава-

[3] Наричан по-нататък „гражданин на Съюза, който не е гражданин на държавата-членка“.

членка в продължение на определен минимален период, който не може да бъде по-дълъг от десет години.

Въпреки това гласоподаватели от Общността и граждани от Общността, които имат право да бъдат избирани, и които поради факта, че пребивават извън своята държава-членка по произход или на основания, свързани с продължителността на това пребиваване, нямат право да избират или да бъдат избирани в тази държава по произход, не подлежат на посочените в алинея първа условия за продължителност на пребиваването.

4. ИЗКЛЮЧЕНИЯТА, ПРИЛАГАНИ ОТ ЛЮКСЕМБУРГ

Единствената държава-членка, поискала да се ползва от изключението по член 14, параграф 1, е Великото херцогство Люксембург. Законодателството на тази държава предвижда, че, за да може да бъде гласоподавател в изборите, гражданинът на друга държава-членка на Съюза трябва да има местожителство във Великото херцогство и към момента на подаване на молба за вписване в избирателните списъци да е пребивавал там най-малко пет години[4]. За да могат да упражняват правото да бъдат избирани, гражданите на Съюза, които нямат люксембургско гражданство, трябва да имат местожителство на територията на тази държава и към момента на депозиране на списъка на кандидатите да са пребивавали там пет години[5].

Люксембургското законодателство предвижда също така, че гласоподаватели от Общността и граждани от Общността, които имат право да бъдат избирани, и които поради факта, че пребивават извън своята държава-членка по произход или на основания, свързани с продължителността на това пребиваване, нямат право да избират или съответно да бъдат избирани в тази държава по произход, не подлежат на посоченото в закона условие за продължителност на пребиваването.

5. ОЦЕНКА НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИЗКЛЮЧЕНИЕ

Необходимото условие, за да може се ползва от изключението, така, както то е уредено от член 14, параграф 1, е „делът на граждани на Съюза, които пребивават в една държава-членка без да са нейни граждани и които са на възраст, която им дава право да избират, превишава 20 % от общия брой граждани на Съюза пребиваващи там и на възраст, която им дава право да избират“.

Член 14, параграф 3, изречение второ предвижда, че държавите-членки, които се позовават на изключението по параграф 1, предоставят на Комисията цялата необходима информация, на която се обосновава искането им.

С писмо от 26 октомври люксембургските власти предоставиха на Комисията необходимата информация, от която личи, че към 1 януари 2007 г. броят на гражданите на Съюза, които са на възраст, която им дава право да избират и пребиваващи в Люксембург без да са негови граждани, е 135 400 души, а общият брой на граждани на Съюза, включително тези, които са

[4] Член 3, параграф 5 от Избирателния закон, изменен на 18 февруари 2003 г.

[5] Член 285, параграф 4 от Избирателния закон, изменен на 18 февруари 2003 г.

люксембургски граждани, на възраст, която им дава право да избират и пребиваващи в Люксембург, е 357 500 души.

От това следва, че делът на граждани на Съюза, които са на възраст, която им дава право да избират и пребиваващи в Люксембург без да са граждани на тази държава, представлява 37,87 % от общият брой на граждани на Съюза на възраст, която им дава право да избират и пребиваващи в Люксембург към 1 януари 2007 г. Този дял е много по-висок от прага, заложен в директивата — 20 %, и няма основание да се предполага, че положението се е променило оттогава.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията стига до заключение, че причините, които обосновават изключението, предоставено на Великото херцогство Люксембург съгласно член 19, параграф 2 от Договора и член 14, параграф 1 от директивата, са все още основателни. Следователно тя счита, че не е необходимо да предлага изменение на съответните разпоредби от люксембургското законодателство.